

LBRIS

We know
books

George VULTURESCU

Pinul lui Nietzsche

EDITURA JUNIMEA
2025

Sumar

Valea seacă a poeziei	9
În căutarea zidurilor.....	13
Locul bocancilor de la intrare	15
Sindromul picăturii de sânge	19
Poem cu gângăanii	21
Litanie cu migdalul lui Anghelos Sikelianos.....	25
Piatra și prescura.....	28
Meteorii și puterea poeziei.....	30
Pielea singurățății.....	32
Nichita Stănescu mi-a sărutat ochiul meu orb.....	34
„Desprinde-te,” mi-a strigat Domnul.....	35
Cerul din sat și Capela Sixtină	37
Gloria pe care mi-o doresc versurilor mele.....	38
Cine grațiază: regele sau bufonul?.....	41
Vremea când piatra se bucura de onoruri	43
Unii adună cadavre.....	45
Lupii văd cu urletul.....	46
Steagurile fricii n-au nici un însemn	48

În pragul casei.....	51
Sunt un psalmist al Nordului	52
Fluturile va însoți omul.....	55
Doliul pietrelor	57
Sunt un eretic al sălciilor de pe malul Someșului	58
Cine aude scorburile copacilor.....	60
Mormântul poemului neterminat.....	62
Cu frică și cutremur, versul.....	65
O rusalcă și câteva scrisori din Harar	67
Dumnezeu nu separă niciodată un cuvânt de altul	70
Golul de sub aureole	73
Venus de pe Pietrele Nordului	76
Când ești... „nominalizat”	81
Vinerea bulgărelui de lut.....	84
Lângă pinul lui Nietzsche	87
Elegie cu Vechii Barzi	90
Un (alt) poet privește crucea	95
7 încercări de a-mi însuși numele unui vultur.....	99

Valea seacă a poeziei

*Cine trece Valea Rea
Cu hangerul la curea?
Nu-i nici lună, nici tu stea
Numai lama de hanger
Luminând pământ și cer...*

Am ajuns acolo
pe tăblița de lemn de pe mal puteam citi:
„Valea Seacă a Poeziei”

Văd Marii Barzi pe maluri: aveau hangere la brâu
și căutau crengi uscate pentru un foc de noapte.
Mai luau o dușcă de vin, mai desfăceau o conservă.
Dumnezeu îi lăsa în bâhlita lor meditație...
Doar Orfeu, vigilent între ei, mă plesni cu un bici:
– *Poți trece: poezia nu se face cu apă...*

Intru: valea era plină de ape șfichiuitoare care
se revărsau peste mine. Vedeam pești roșii și albi
ca niște fulgerări. Cuvintele nu sunt altfel decât pești,
gândeam. Trebuie să vâslească până unde chitesc
un loc în care să-și depună icrele,

„- Apa este doar o magie a celor dinaintea noastră,
mai zise Orfeu. Ei au pescuit Chitul cel Mare,
au trecut pe malul realului
purtând-o cu gălețile la rădăcina Smochinului neroditor.
Acum ochii lor atârnă precum ciuturile pline de nămol.
Diotima a vestit pentru cei care au urechi:
- Nici cu toți elefanții lui Hanibal nu poți purta
nămolul din ochii oamenilor...”

Ai învățat și de la bufonii lui Shakespeare:
„când roata este sus găleata este goală și
coboară, dar urcă-ncet, cea plină de jos...”
Știi deja: dacă ai ajuns la Valea Seacă a Poeziei
nu ești nici pe pământ, nici în cer:
ci între striățiile creierului tău.
Dacă picătura de la izvor știe că a intrat într-un râu
și dacă râul știe când intră în mare,
oare cuvântul, când scrii, știe că a intrat în poem?

Măsurați-vă cuvintele, cei care dați nume râurilor,
mărilor și orașelor: picătura de apă cu care va începe
să sece râul, este reală: râul o poartă cu el
acolo unde peștii își depun icrele,

unde dansează sub rădăcinile de răchită. Acolo
e locul ei: în vârtejul care dizolvă lutul și pietrele
de pe maluri.

„– Nici o picătură de apă nu crede că Valea
va începe să sece cu ea, mi-a mai zis Orfeu.
De-acum ai aflat: poezia nu se face cu apă,
ci cu picătura, uimită, care știe că râul va începe
să sece cu ea...Vulnerabilitatea ei este și vulnerabilitatea
ta, poetule, când ajungi la Valea Seacă a Poeziei...”

Nămolul este oglinda în care îi vezi pe Bufoni și pe Regi.
Hingheri de pești, Marii Barzi au limpezit valea:
dacă nu ți-ai băut vatra de nămol
nu poți să vezi limpezimea apei.

Orfeu mă plesni, din nou:

„– Poezia nu cere să bem nămolul,
ci să veghem cum se limpezește apa deasupra lui.
Nu ești captiv numai în nămol, ci și în limpezimea apei:
hotarul dintre nămol și apa limpede, în termeni umani,
îl cunoaște numai poetul care vine la Valea Seacă a Poeziei.

Acolo e locul lui: estetica poemului tău - aceea „de-a turbura vederea și auzul”, cum ne-a învățat Shakespeare – n-o poți cunoaște doar elogiind nămolul sau apa limpede, ci doar în plenitudinea deciziei de-a traversa apa: atunci doar poetul aparține poemului și poemul poate grația, sau poate da morții, capetele pentru coroana cuvintelor...”

În căutarea zidurilor...

*„Teme-te de privirea care te iscodește
din orbul zid...”*
(Gérard de Nerval)

Mi-a fost dat să aud Marii Barzi cum caută să-și închipuie
mănăstiri de sunete printre pietre:
încă amestecă apa și varul și vanul istoriei,
încă mai dau sfoară-n țară după calfe și meșteri zidari...

În satul meu de sub Codrii Sălajului
nu era nici un zid de cetate, nici o propilee
printre care să vezi zeii trecând...

– Aprinde-te, lămpaș al meu, de la licuricii pe care-i vedem
printre frunzele și iarba pădurii;
aprinde-te de la stelele de deasupra Homorodului
pe unde rătăceam căutând zidul năruit și neisprăvit..
Nu e ceva de blestem în asta:
trebuie săpat după pietre în munte; trebuie cărate și urcate în zid.

Pe pagina flămândă ești Vodă Cel Negru
care porunceea să se ridice mănăstire pentru pomenire,
ești meșterul tocmit și calfele arvunite și zidarii
și ești spaima – cutremurul care năruie pereții

Coala de hârtie e flămândă după mierea literelor:
tot ce-am scris azi-noapte s-a risipit
ca și cenușa pietrei din capul unghiului
la care câini se reped
și latră-a pustiu
și urlă-a morțiu...

Nu sunt coloane de piatră nici propilee pe coala unde scriu
dar pagina ei ne păstrează literele
precum nisipul ne păstrează urmele:
cine nu s-a înfiorat când a pășit pentru întâia oară
cu talpa goală prin praful drumului?

Așa e cuvântul strivit pe pagină și te întrebi:
dacă Iisus, însuși, înaintea patimilor și-ar fi văzut trupul omenesc
descompunându-i-se în cenușă și lut
precum în tabloul lui Holbein cel Tânăr

oare s-ar mai fi lăsat urcat pe cruce pentru noi?